

Assen, 25 januari 2024
Ons kenmerk 201900730-01108638

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (HIERNA WNB)

Ontheffinghouder : Lammert Wilbrink B.V. Commercieel Vastgoed
Activiteit : Sloop en nieuwbouw bedrijfspand(en)
Locatie : Oosteinde 6 in Roden

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte van deze ontheffing tot en met 31 december 2025.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthé (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Lammert Wilbrink B.V. Commercieel Vastgoed voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.5 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) waar het gaat om:
 - lid 1: het opzettelijk doden of vangen;
 - lid 2: het opzettelijk verstoren;
 - lid 4: het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen.
- artikel 3.10 lid 1 van de Wnb voor de steenmarter (*Martes foina*) en grote bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) waar het gaat om:
 - sub a: het opzettelijk doden of vangen;
 - sub b: het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen.

Aangezien de ontheffingsaanvraag is ingediend voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, is op grond van het overgangsrecht zoals opgenomen in artikel 4.3, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet, het oude recht van toepassing tot ons besluit op uw aanvraag onherroepelijk is.

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden behorend bij dit besluit.
- 1.3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthé indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Bij correspondentie verzoeken wij u het zaaknummer 201900730 te vermelden.

- 1.6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Vleermuizen, Steenmarter & Grote bosmuis oosteinde 6, 9301 LJ Roden d.d. 1 november 2023, door MBH Consult B.V. (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij de aanvraag.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Vleermuizen

- 2.1. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. De (meest) kwetsbare periode (winter- en kraamperiode) loopt globaal van 15 oktober t/m 15 april (winter) en van 1 mei t/m 15 september (kraam). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.2. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal zestien tijdelijke vleermuiskasten van model A en zes tijdelijke vleermuiskasten van model C, geschikt voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.3. Er dient bij het plaatsen van de vleermuiskasten een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal zes maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waardoor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in staat zijn om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft. Alle 22 tijdelijke vleermuiskasten zijn geplaatst in februari 2023 waardoor aan deze gewenningsperiode is voldaan.

- 2.4. Deze tijdelijke kasten dienen tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.
- 2.5. Tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode dient het pand natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan en onder ecologische begeleiding. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van chemische middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van porschuim.
- 2.6. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Tevens dient er voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.
- 2.7. Voor 1 november, voorafgaand aan de werkzaamheden maar na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in het pand meer aanwezig zijn. Wanneer er niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis in het pand meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.6 t/m 2.8 worden herhaald.
- 2.8. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal vier inbouwkasten van het model C te plaatsen in stenen vleermuiszuilen, vier inbouwkasten van het model B en 28 inbouwkasten van het model A te plaatsen in de gevels van het nieuwe pand, geschikt voor de gewone dwergvleermuis aan te bieden conform het Activiteitenplan. Indien mogelijk en gewenst kunnen inbouwkasten ook geschakeld worden (in hoogte, breedte en diepte) voor het bieden van een groter aanbod aan microklimaat.
- 2.9. De ontheffinghouder dient voor de permanente situatie minimaal vier ronde kasten van het model C te plaatsen in bomen binnen het plangebied, vier inbouwkasten van het model B te plaatsen in de gevels van het nieuwe pand en vier inbouwkasten van het model C te plaatsen in de vleermuistorens binnen het plangebied, geschikt voor de gewone grootoorvleermuis aan te bieden conform het Activiteitenplan.
- 2.10. Zowel de tijdelijke als permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis dienen geplaatst te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de betreffende soort en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

Steenmarter en grote bosmuis

- 2.11. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de steenmarter. De (meest) kwetsbare periode (voortplantingsperiode) loopt globaal van maart t/m augustus. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.12. De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de grote bosmuis. De (meest) kwetsbare periode (voortplanting en overwintering) loopt globaal van maart t/m augustus (voortplanting) en november t/m januari (overwintering). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze

- periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.13. Uiterlijk eind januari 2024 dient 150m² aan houtopstand ten zuiden van het plangebied ingericht te worden ten behoeve van de steenmarter en grote bosmuis conform het gestelde in het Activiteitenplan, figuur 4 en 5a t/m 5d. Dit dient uitgevoerd te worden voorafgaand aan de werkzaamheden en tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe permanent situatie na de werkzaamheden toegankelijk te blijven voor de betrokken beschermde soorten.
 - 2.14. De ontheffinghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, twee alternatieve marterverblijfplaatsen aan te bieden in de vorm van marterhopen in een nieuw te realiseren houtopstand ten zuiden van het plangebied. Deze marterverblijfplaatsen dienen geplaatst te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan, figuur 4 en 5a t/m 5d. Mocht deze optie niet mogelijk zijn, dan kan uitgeweken worden naar de locatie binnen het plangebied zoals beschreven in "wijzigingsvoorstel locatie takkenwal en marterhopen, opgesteld door MBH Consult B.V. Dit dient uitgevoerd te worden voorafgaand aan de werkzaamheden en permanent toegankelijk te blijven voor de steenmarter en grote bosmuis.
 - 2.15. Er dient bij het plaatsen van de marterverblijfplaatsen een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal één maand waarbij de huidige en nieuwe verblijfplaatsen tegelijk beschikbaar zijn waardoor de steenmarter in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren.
 - 2.16. Als passage en als schuilplaats voor de steenmarter en grote bosmuis dient tussen het plangebied en de in te richten houtopstand ten zuiden van het plangebied een takkenril/-wal gerealiseerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan, figuur 4. Indien de grondeigenaren niet bereid zijn om mee te werken en deze optie daardoor niet mogelijk is, dan kan uitgeweken worden naar de locatie binnen het plangebied zoals beschreven in "wijzigingsvoorstel locatie takkenwal en marterhopen, opgesteld door MBH Consult B.V.
 - 2.17. Er dient extra voedsel gestrooid te worden voor de grote bosmuis indien de ecologisch deskundige dit noodzakelijk acht. Indien dit wordt uitgevoerd dient dit vermeldt te worden in het ecologisch logboek.
 - 2.18. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het plangebied ongeschikt gemaakt te worden voor de steenmarter en grote bosmuis. Op 1 februari 2024 dient er lokmiddel geplaatst te worden in het nieuw in te richten houtopstand ten zuiden van het plangebied om de steenmarter naar deze locatie te lokken en weg te jagen van de werkzaamheden.
 - 2.19. Voorafgaand aan de werkzaamheden, in februari 2024, dienen de oude machines uit het pand verwijderd te worden, zodat de verblijfplaats van de steenmarter ongeschikt wordt gemaakt. Dit dient met kleine machines (die door de deuren passen) of zelfs met de hand uitgevoerd te worden, doordat in deze fase van het plan geen muren gesloopt mogen worden. Hierbij dient rustig gewerkt te worden in één richting, zodat de steenmarter de kans krijgt om te vluchten.
 - 2.20. In de periode van 14 februari 2024 t/m 1 maart 2024 dient de vegetatie verwijderd te worden door langzaam en ondoorbroken richting het zuiden te werken, zo krijgen de dieren de kans naar het nieuw gerealiseerde houtopstand of de takkenril/houtwal binnen het plangebied te vluchten.
 - 2.21. Bij het verwijderen van de vegetatie tussen 14 februari 2024 en 1 maart 2024 dient het gras gemaaid te worden, de ruigtes dienen met een bosmaaier net boven het maaiveld gesnoeid of gemaaid te worden en bomen dienen net boven de grond gekapt te worden zodat de holen van de grote bosmuis onaangetast dienen te blijven.
 - 2.22. Voorafgaand aan de werkzaamheden, in de periode van 1 maart 2024 t/m 14 maart 2024 en minimaal twee weken na het verwijderen van de vegetatie kan de bodem geëgaliseerd worden of de vegetatie dient maandelijks kort gehouden te worden om het gebied ongeschikt te houden voor grondgebonden zoogdieren.

- 2.23. Voorafgaand aan de werkzaamheden, in de periode van 1 maart 2024 t/m 14 maart 2024 en minimaal twee weken na het verwijderen van de vegetatie dient er een amfibieënscherm geplaatst te worden ten zuiden van het Oosteinde om te voorkomen dat (beschermde) dieren terug migreren naar het plangebied. Dit scherm blijft aanwezig gedurende de gehele periode van de uitvoering van de werkzaamheden.
- 2.24. Mochten er onverhoopt beschermde soorten worden aangetroffen binnen het plangebied tijdens de werkzaamheden, dient contact opgenomen te worden met de ecologisch deskundige en de werkzaamheden te worden gestaakt. De ecologisch deskundige kan desgewenst de beschermde soorten vangen en direct hierna verplaatsen naar het alternatieve leefgebied. Nadat de ecologisch deskundige het plangebied weer heeft vrijgegeven kunnen de werkzaamheden weer opgepakt worden.
- 2.25. Snoei- en kapafval dat vrij komt bij het verwijderen van de vegetatie dient zo snel als mogelijk uit het plangebied verwijderd te worden. Delen van dit snoei- en kapafval kan geplaatst worden in het nieuw gerealiseerde houtopstand voor het verbeteren van het habitat voor de grote bosmuis en de steenmarter.
- 2.26. Ten behoeve van de grote bosmuis dienen de vijf hoge bomen op het perceel te blijven staan, conform het Activiteitenplan, figuur 6.
- 2.27. Voor 1 september 2025 dient voor de nieuwe situatie een oppervlakte van 1000m² aan bosschages binnen het plangebied gecompenseerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan.

3. Monitoring

- 3.1. Er dient monitoring van de compenserende en/of mitigerende maatregelen plaats te vinden om te onderzoeken of de nieuwe (massa)winterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis voldoende effectief zijn. Dit dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en conform het Activiteitenplan en monitoringsplan. De volgende vragen dienen beantwoordt te worden tijdens de uitvoering van de monitoring en schriftelijk vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol:
 - 3.1.1. Worden de nieuwe verblijfplaatsen in gebruik genomen?
 - 3.1.2. Voor welke functies worden de nieuwe verblijfplaatsen gebruikt?
 - 3.1.3. Hoelang duurt het voordat de maatregelen in gebruik worden genomen?
 - 3.1.4. Wat is het verschil in effectiviteit tussen de verschillende maatregelen?
 - 3.1.5. Vindt er bijsturing plaats wanneer de verblijfplaatsen niet in gebruik worden genomen?
- 3.2. De monitoring dient plaats te vinden in de periode van half augustus t/m september (massawinter- en paarverblijf onderzoek) en conform het meest recente vleermuisprotocol (2021) in de volgende jaren na realisatie van de permanente voorzieningen:
 - 3.2.1. Eén jaar na realisatie (2025)
 - 3.2.2. Drie jaar na realisatie (2027)
 - 3.2.3. Vijf jaar na realisatie (2029)
- 3.3. Het monitoringsrapport dient binnen twee maanden na uitvoering van de monitoringsronde gezonden te worden naar vth@drenthe.nl onder vermelding van het zaaknummer waarna vervolgens een evaluatiegesprek tussen ecooloog en bevoegd gezag kan worden gepland.

4. Overige voorschriften

- 4.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor ontheffing is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 4.1.1. bij het natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;

- 4.1.2. bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 4.1.3. tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 4.1.4. voorafgaand aan het vellen van bomen en/of het verwijderen van begroeiing;
 - 4.1.5. voorafgaand aan het egaliseren van de bodem;
 - 4.1.6. bij de start van de werkzaamheden;
 - 4.1.7. bij het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen;
 - 4.1.8. bij het uitvoeren van monitoring van de gecompenseerde en/of gemitigeerde verblijfplaatsen het eerste, derde en vijfde jaar na realisatie van de winterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis.
- 4.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

5. Zorgplicht

- 5.1. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.
- 5.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager
Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Lammert Wilbrink B.V. Commercieel Vastgoed (digitaal);
- MBH Consult B.V. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Noordenveld (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 27 november 2023 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van MBH Consult B.V. namens Lammert Wilbrink Commercieel Vastgoed (hierna ontheffinghouder). De aanvraag heeft betrekking op het slopen van de bestaande opstallen en het realiseren van nieuwbouw, gelegen aan Oosteinde 6 in Roden in de gemeente Noordenveld. De ontheffinghouder heeft ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 1, 2 en 4 van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 lid 1 sub a en b van de Wnb voor de steenmarter (*Martes foina*) en grote bosmuis (*Apodemus sylvaticus*).

Figuur 1: Ligging plangebied met in blauw het kadastrale perceel aan Oosteinde 6 te Roden (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van de Wet natuurbescherming.

2.1 Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis zijn beschermde inheemse zoogdiersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.5 lid 1 van de Wnb is het verboden om in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage 1 bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

- Op grond van artikel 3.5 lid 2 van de Wnb is het verboden om dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is het verboden om de voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 3.5 lid 4 van de Wnb vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 3.5 lid 4 van de Wnb.

Naast artikel 3.5 lid 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 2 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

Naast artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wnb is ontheffing aangevraagd voor artikel 3.5 lid 1 van de Wnb. Gelet op de werkzaamheden en de beperkte mate waarin natuurvrij is te maken, valt niet uit te sluiten dat er sprake is van het opzettelijk doden of vangen van de gewone dwergvleermuis of gewone grootoorvleermuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepalingen in artikel 3.5 lid 1 van de Wnb eveneens noodzakelijk.

2.2 Nationaal beschermde soorten

De steenmarter en de grote bosmuis zijn beschermde inheemse soorten als bedoeld in de bijlage onderdeel A bij de Wnb en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.10 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub a van de Wnb is het verboden om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage onderdeel A bij deze wet opzettelijk te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.10 lid 1 sub b van de Wnb is het verboden om de vaste voorplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Onder voorplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.10 van de Wnb vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voorplantingsplaats of rustplaats van de steenmarter en grote bosmuis. Om die reden is ontheffing van de verbodsbepaling in artikel 3.10 van de Wnb noodzakelijk.

2.3 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

3. De situatie

De initiatiefnemer is voornemens een nieuw bedrijfsgebouw te bouwen aan het Oosteinde 6 te Roden. Het huidige gebouw dient hiervoor eerst gesloopt te worden. Het betreft een oud productiebedrijf op een perceel van ruim 8000m². Het gebouw staat al enige tijd leeg. Het gebouw is opgebouwd uit

stenen muren en op een aantal plekken is een spouwmuur met open stootvoegen aanwezig. In de muren en daken zijn ramen aanwezig, welke in de loop der jaren kapot zijn gegaan. In het noorden van het gebouw zit een productieruimte met oude machines. Aan de zuidzijde was het kantoorgedeelte gevestigd dat onlangs is afgebrand en gesloopt. Enkel de fundering van het kantoorgedeelte is nog aanwezig. Op de rest van het perceel bestaat uit verwilderde vegetatie met in het zuiden van het perceel vijf grote bomen.

Voor de realisatie van het nieuwe bedrijfsgebouw dient het huidige gebouw gesloopt te worden, vegetatie te worden verwijderd en de fundering te worden verwijderd om het perceel bouwrijp te maken voor de realisatie van nieuwbouw. Een definitief ontwerp van de nieuwe situatie is nog niet concreet. Bij de geplande werkzaamheden zijn beschermde soorten betrokken waardoor een ontheffing van de Wnb benodigd is.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Om te onderzoeken of en welke natuurwaarden betrokken zijn bij de voorgenomen werkzaamheden is door Bureau Bakker | ATKB een quickscan uitgevoerd op 7 februari 2022. De quickscan heeft bestaan uit een veldbezoek en een bureaustudie. Op basis van bestaande gegevens in algemene bronnen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en ecologische kennis van de ecologisch deskundige is een beoordeling gemaakt van de ecologische waarde van het plangebied en de nabije omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn dertien overwinterende gewone dwergvleermuizen waargenomen in het gebouw aan de westzijde achter een betonnen pilaar. Ook zijn er sporen zichtbaar van een kerkuil. Geconcludeerd kan worden dat de aanwezigheid van vleermuizen, grote bosmuis, kerkuil en steenmarter binnen het plangebied niet uitgesloten kan worden.

Het nader onderzoek zal uitgevoerd worden door MBH Consult B.V. Doordat uit de quickscan niet duidelijk werd voor welke vleermuissoorten het plangebied mogelijk geschikt is, hebben zij een extra bezoek gebracht aan het plangebied om de onderzoek intensiteit vast te stellen. Hierbij hebben zij openingen (figuur 2), waarnemingen, mogelijke verblijfplaatsen en overige functies geanalyseerd. Op basis hiervan is bepaald dat er onderzoek gedaan dient te worden naar de aanwezigheid van de gewone dwergvleermuis, meervleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger. Boombewonende soorten zijn door dit bezoek uitgesloten, doordat er geen geschikte boomholtes zijn aangetroffen.

Figuur 2: De openingen in de schil van het gebouw welke toegang kunnen bieden aan verschillende soorten aangegeven met rode cirkels.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het meest recente vleermuisprotocol (NGB, 2021). Het onderzoek heeft bestaan uit vier onderzoekronden in de periode van 15 mei tot 15 juli om de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen te inventariseren en uit twee onderzoekronden in de periode van 15 augustus en 30 september voor de aanwezigheid van paar- en winterverblijfplaatsen. Door de waarneming van dertien overwinterende gewone dwergvleermuizen tijdens de quickscan door Buro Bakker | ATKB kon al aangenomen worden dat het pand een (massa)winterverblijfplaats biedt voor gewone dwergvleermuizen. Naast deze functie zijn acht zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Een van de paarverblijfplaatsen bevindt zich tussen de gevel en de plafondplaten. De exacte locaties van de overige verblijfplaatsen zijn niet bekend, maar er kan wel met zekerheid gesteld worden dat de verblijfplaatsen zich binnen het plangebied bevinden. Er zijn tevens vier zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis waargenomen. Het betreffen individuele verblijfplaatsen tussen de spleten van het gebouw. Een ontheffing van de Wnb voor de gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis is daarom noodzakelijk. Andere vleermuissoorten werden overvliegend waargenomen, maar hadden geen binding met het plangebied.

Steenmarter

Voor de steenmarter zijn geen kennisdocumenten of onderzoekprotocollen beschikbaar. Er is gebruik gemaakt van de handreiking Kleine Marters van de provincie Noord-Brabant (2017). Door de overeenkomsten van de steenmarter met de bunzing wat betreft grootte en leefwijze, is de onderzoekmethode gebruikt welke in deze handreiking voor de bunzing staat omschreven. Deze handreiking beschrijft dat gedurende zes weken in de actieve periode van de steenmarter (maart t/m augustus) wildcamera's geplaatst dienen te worden binnen het plangebied. Gezien de grote van het plangebied en de verschillende functies die het plangebied kan vervullen zijn er twee camera's gedurende de periode van 25 mei t/m 15 september binnen en buiten het gebouw geplaatst welke gerouleerd hebben in locatie. De locaties zijn strategisch bepaald en er is gebruik gemaakt van lokstof bij de cameravallen. Helaas zijn er door technische problemen, het verdraaien van de camera's, het wegnemen van lokstof en het wegnemen van camera's geen opnames gemaakt gedurende zes aaneengesloten weken. Binnen het gebouw zijn wel zes weken aaneengesloten opnames gemaakt, buiten het gebouw, maar binnen het plangebied maar drie weken. Op camerabeelden is te zien dat een steenmarter interesse toont in de ruimte onder de machines in de productieruimte. Tijdens een vleermuisronde op 26 mei is in de ochtend ook een steenmarter waargenomen. Doordat het onderzoek niet volledig volgens de handreiking Kleine Marters is uitgevoerd door het gebrek aan voldoende aaneengesloten beeldmateriaal, maar de steenmarter wel is waargenomen, wordt aangenomen dat de steenmarter het gebouw gebruikt als verblijfplaats en de vegetatie binnen het plangebied gebruikt als schuilplaats en foerageergebied. Een ontheffing van de Wnb voor deze soort is daarom noodzakelijk.

Grote bosmuis

Zoals het geval was bij de steenmarter, is ook voor deze soort geen inventarisatieprotocol beschikbaar. In overeenstemming met de provincie Drenthe is gebruik gemaakt van wildcamera's om de soort te inventariseren welke voor het onderzoek naar de steenmarter zijn geplaatst. Dit is een bekende methode voor de inventarisatie van muisachtigen. De cameravallen hebben door diverse problemen niet gedurende zes aaneengesloten weken opnames gemaakt. Er zijn geen muisachtigen waargenomen binnen of buiten het gebouw. Dit kan komen door de te korte opnameperiode of doordat de opnames die wél zijn gemaakt niet vielen binnen de meest actieve periode voor muisachtigen. De soort is niet met zekerheid uit te sluiten binnen het plangebied omdat er wordt verwacht dat de soort de dichte vegetatie van het plangebied kan gebruiken als leefgebied. Een ontheffing van de Wnb voor deze soort is daarom noodzakelijk.

Kerkuil

Tijdens de quickscan door Buro Bakker | ATKB werden sporen gevonden van de kerkuil, dit waren echter wel oude sporen. Volgens de inventarisatieprotocollen en het kennisdocument Kerkuil (BIJ12, 2017) zijn drie ronden uitgevoerd gelijktijdig met het vleermuisonderzoek in de periode van februari tot oktober gedurende de nacht. Binnen en direct in de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van de kerkuil. Er zijn geen verse sporen van uilen bijgekomen. De aanwezigheid van de kerkuil kan dus worden uitgesloten binnen het plangebied en een ontheffing van de Wnb is daarom niet noodzakelijk.

Overige soorten

Tijdens het onderzoek naar steenmarter en grote bosmuis is ook een eekhoorn in de machinekamer van het gebouw waargenomen. De soort liep over de grond en zal ook via de grond het gebouw hebben betreden. Er zijn geen aanwijzingen dat de soort functioneel leefgebied heeft binnen het plangebied. Binnen het plangebied zijn diverse algemene broedvogels waargenomen. De soorten gebruiken het plangebied als foerageergebied of passage. Met deze soorten dient enkel middels de in artikel 1.11 van de Wnb omschreven zorgplicht rekening gehouden te worden.

3.2 Tijdelijke compensatie

Gedurende de werkzaamheden zullen de verblijfplaatsen binnen het plangebied komen te vervallen. Om deze periode te overbruggen dienen de verblijfplaatsen gecompenseerd te worden met de daarbij behorende gewenningsperiode waarin de huidige en tijdelijke verblijfplaatsen naast elkaar toegankelijk zijn. Per soort wordt hieronder uitgelegd hoe deze tijdelijke verblijfplaatsen worden gerealiseerd en wat de bijbehorende gewenningsperiode is.

Vleermuizen

Er zijn in totaal acht verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en vier verblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis waargenomen binnen het plangebied. Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen deze verblijfplaatsen met een factor vier gecompenseerd te worden in de omgeving van het plangebied. Op 14 februari 2023 zijn 22 tijdelijke verblijven geplaatst onder ecologische begeleiding en ter compensatie van de zomer- en paarverblijfplaatsen. De kasten zijn geplaatst aan panden en bomen binnen 100 meter van het plangebied en met een variëteit in hoogte, locatie, clustering, windrichting en grootte om een diversiteit aan microklimaat aan te kunnen bieden. De mitigatiefactor van vier is hiermee niet gehaald, maar door het gebrek aan locaties waar de kasten geplaatst konden worden, uitwijkmogelijkheden naar andere locaties in de omgeving en grote diversiteit aan microklimaat door onder andere het plaatsen van meerlaagse kasten, wordt de hoeveelheid van 22 kasten ingeschat als afdoende.

Doordat de werkzaamheden niet eerder dan april 2024 zullen aanvangen, wordt voldaan aan de gewenningsperiode van drie maanden voor de zomerverblijfplaatsen en de zes maanden voor de paarverblijfplaatsen welke genoemd staan in het kennisdocument voor de gewone dwergvleermuis. Voor de gewone grootoorvleermuis geldt een gewenningsperiode van een maand. De kasten dienen gedurende de werkzaamheden te blijven hangen. Na uitvoering van de werkzaamheden dienen de kasten tenminste tot één jaar nadat de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd beschikbaar te blijven. Verwijdering van deze tijdelijke kasten mag na deze periode alleen geschieden buiten de kwetsbare periode, dan wel binnen de kwetsbare periode als door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat de kasten niet in gebruik zijn.

Steenmarter en grote bosmuis

In het plangebied wordt leefgebied verwacht van de steenmarter en grote bosmuis. Vaste verblijfplaatsen zijn niet uit te sluiten. De steenmarter gebruikt het gebouw binnen het plangebied als

verblijfplaats, deze verblijfplaats dient met een factor van twee gecompenseerd te worden. De grote bosmuis gebruikt de vegetatie binnen het plangebied als verblijfplaats en beide soorten gebruiken deze vegetatie ook als foerageergebied. Tijdens de werkzaamheden zal het gehele plangebied niet beschikbaar zijn voor de steenmarter en grote bosmuis. Als alternatief wordt het gebied ten zuiden van het plangebied ingericht. In deze nieuw te realiseren houtopstand worden twee marterverblijfplaatsen in de vorm van marterhopen geplaatst. Deze dienen geplaatst te worden onder ecologische begeleiding, conform het gestelde in het Activiteitenplan, figuur 5a t/m 5d. Mocht deze optie niet mogelijk zijn, dan kan uitgeweken worden naar de locatie binnen het plangebied waar een takkenril/houtwal gerealiseerd dient te worden aan de zuidzijde van het plangebied. Aan beide uiteinden van deze takkenril/houtwal dient een marterhoop geplaatst te worden zoals omschreven in "wijzigingsvoorstel locatie takkenwal en marterhopen, opgesteld door MBH Consult B.V (hierna wijzigingsvoorstel). Er dient een gewenningsperiode van minimaal één maand aangehouden te worden. Als verbinding (passage en schuilplaats) tussen dit nieuwe houtopstand en het plangebied dient een takkenril of -wal gemaakt te worden van minimaal 100 meter lang, 1,5 meter hoog en 1,5 meter breed, conform het gestelde in het Activiteitenplan, figuur 4. Bij het uitvoeren van het wijzigingsvoorstel is deze verbinding niet noodzakelijk.

Omdat niet met zekerheid gesteld kan worden dat de grote bosmuis voldoende voedsel kan vinden in het nieuwe houtopstand, is het aan de ecologisch deskundige om te beoordelen of het noodzakelijk is extra voedsel te strooien. Indien extra voedsel wordt gestrooid dient dit vermeld te worden in het ecologisch logboek.

3.3 *Permanente mitigatie*

De verblijfplaatsen van de vleermuizen, steenmarter en grote bosmuis komen te vervallen door de sloop en werkzaamheden binnen het plangebied en dienen in de permanente situatie in voldoende maten teruggebracht te worden in de plannen. Deze plannen zijn echter nog niet concreet, waardoor hieronder vereisten worden aangegeven aan de permanente mitigatie waarin in de nieuwbouwplannen rekening gehouden dient te worden.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn er acht verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, namelijk vier zomerverblijfplaatsen, drie paarverblijfplaatsen en één (massa)winterverblijf en er zijn vier zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Deze dienen in de permanente situatie gemitigeerd te worden met een factor vier. Dit betekent dat er kasten ingebouwd dienen te worden in het nieuwe gebouw (of de nieuwe gebouwen) welke geschikt zijn voor de waargenomen soorten binnen het plangebied. Deze inbouwkasten dienen geclusterd, maar verspreid over de oost-, zuid- en westgevels geplaatst te worden om een zo groot mogelijke variatie aan microklimaat aan te kunnen bieden. Het plaatsen van de kasten dient uitgevoerd te worden onder ecologische begeleiding en conform het gestelde in het Activiteitenplan, hoofdstuk 6.1.3 en Bijlage 1. Hier staat ook omschreven wat de specifieke afmetingen zijn van de inbouwkasten model A, B en C.

Voor de gewone dwergvleermuis dient minimaal het volgende aantal inbouwkasten gerealiseerd te worden binnen het plangebied:

- Er dienen vier model C inbouwkasten gerealiseerd te worden in de vorm van stenen vleermuiszulen ten behoeve van het (massa)winterverblijf welke komt te vervallen;
- Er dienen vier model B inbouwkasten verwerkt te worden in de gevels van het gebouw ten behoeve van het (massa)winterverblijf welke komt te vervallen;
- Er dienen 28 model A inbouwkasten gerealiseerd te worden in de gevels van het gebouw ten behoeve van vier zomerverblijfplaatsen en drie paarverblijfplaatsen.

Voor de gewone grootoorvleermuis dient minimaal het volgende aantal inbouwkasten gerealiseerd te worden binnen het plangebied ten behoeve van vier zomerverblijfplaatsen welke komen te vervallen:

- Er dienen vier ronde model C kasten gerealiseerd te worden in de hoge bomen op het terrein;
- Er dienen vier model A inbouwkasten gerealiseerd te worden in de gevel van het gebouw;
- Er dienen vier model C inbouwkasten in de vleermuiszuilen op het perceel geplaatst te worden.

De locatie waar de inbouwkasten in de permanente situatie gerealiseerd worden dienen vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol.

Steenmarter en grote bosmuis

Voor de steenmarter en grote bosmuis blijft het nieuw gerealiseerde houtopstand ten zuiden van het plangebied beschikbaar inclusief de daar aangebracht marterhopen en takkenril/-wal. Indien de optie van het wijzigingsvoorstel is uitgevoerd, dient in overleg met de ecologisch deskundige beoordeeld te worden wat er met de takkenril/houtwal met de bijbehorende marterverblijfplaatsen binnen het plangebied gebeurt.

In de permanente situatie dient binnen het plangebied tevens leef- en foerageergebied voor de steenmarter en grote bosmuis gerealiseerd te worden. Er dient een oppervlakte van 1000m² aan bosschages teruggebracht te worden na afronding van de (bouw)werkzaamheden, maar voor 1 september 2025. Deze bosschages dienen te bestaan uit groene stukken van struik vegetatie met lage bomen dat zorgt voor gelaagdheid. De groene stukken dienen verbonden te worden middels vegetatie zoals een haag. In de nieuwe struikvegetatie binnen het plangebied dienen twee marterhopen geplaatst te worden onder ecologische begeleiding en conform het gestelde in het Activiteitenplan figuur 5. De locatie van de marterhopen dienen vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol. Dit betekent dat er in de permanente situatie dus in totaal vier marterhopen aanwezig dienen te zijn, twee in het plangebied en twee in het houtopstand ten zuiden van het plangebied indien het oorspronkelijk plan is uitgevoerd.

3.4 Natuurvrij maken

Na het aanbrengen van de tijdelijke voorzieningen en het doorlopen van de daarbij behorende gewenningsperiode, dient de locatie natuurvrij gemaakt te worden. Door goed natuurvrij te maken en de verblijfplaatsen van de soorten ongeschikt te houden, worden negatieve effecten op de aangetroffen soorten beperkt.

Vleermuizen

Vanaf 15 april 2024 dienen gaten in gevels en open stootvoegen afgedekt te worden met zogenaamde exclusion flaps. Door deze exclusion flaps kunnen vleermuizen wel de locatie uitvliegen, maar niet meer terug keren. Alle ramen en deuren dienen vanaf 15 april 2024 gedicht te worden waarbij op minimaal twee locaties exclusion flaps geplaatst dienen te worden, zodat vleermuizen het gebouw nog kunnen verlaten. Drie dagen na het plaatsen van de exclusion flaps en bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden dient het gebouw door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden. Bij deze controle worden alle openingen middels een opeenvolgend avond en ochtend bezoek gecontroleerd op vleermuisactiviteit. Mochten er bij deze controle nog vleermuizen aangetroffen worden, dienen er aanvullende maatregelen getroffen te worden. Er dient minimaal een periode van twee weken aangehouden te worden tussen het plaatsen van de exclusion flaps en de start van de werkzaamheden, omdat de kans bestaat dat bij een controle niet alle aanwezige vleermuizen worden opgemerkt. Zo krijgen de eventueel nog aanwezige vleermuizen alsnog de kans het gebouw te verlaten. Indien het gebouw na het ongeschikt maken door vandalisme wordt open

gebroken, dient het gebouw opnieuw ongeschikt gemaakt te worden en twee weken met rust gelaten te worden.

Steenmarter en grote bosmuis

Op 1 februari 2024, twee weken voorafgaand aan het verwijderen van de vegetatie, dient er lokmiddel geplaatst te worden in het nieuw aangelegde houtopstand ten zuiden van het plangebied met het doel de steenmarter weg te lokken uit het plangebied. De machine waaronder de steenmarter werd aangetroffen dient verwijderd te worden om de verblijfplaats van de steenmarter ongeschikt te maken. Dit dient uitgevoerd te worden met klein materieel of met de hand waarbij zorgvuldig en rustig één richting op wordt gewerkt, zodat de steenmarter de kans krijgt om te vluchten.

In de periode van 14 februari 2024 tot uiterlijk 1 maart 2024 dient de vegetatie verwijderd te worden binnen het plangebied. Er dient hierbij ondoorbroken richting het zuiden gewerkt te worden om de dieren de kans te geven te vluchten naar het nieuwe houtopstand. Het gras dient binnen deze periode gemaaid te worden, de ruigtes dienen met een bosmaaier net boven het maaiveld gesnoeid of gemaaid te worden en de bomen dienen net boven de grond gekapt te worden waarbij de hollen van de grote bosmuis onaangetaast dienen te blijven. De vijf grote bomen op het perceel dienen te blijven staan ten behoeve van de grote bosmuis zoals beschreven in het Activiteitenplan, figuur 6. Minimaal twee weken na het verwijderen van de vegetatie en binnen de periode 1 maart 2024 t/m 14 maart 2024 wordt de bodem geëgaliseerd of de vegetatie dient maandelijks kort gehouden te worden om het gebied ongeschikt te houden voor de grondgebonden zoogdieren. In de zelfde periode wordt een amfibieënscherm geplaatst ten zuiden van het Oosteinde om te voorkomen dat (beschermde) dieren door de werkzaamheden de weg op worden gejaagd en verkeersslachtoffer worden. Dit scherm blijft staan gedurende de gehele uitvoering van de werkzaamheden.

Snoei- en kapafval dat vrij is gekomen bij het verwijderen van de vegetatie binnen het plangebied dient zo snel als mogelijk verwijderd te worden. Delen van dit snoei- en kapafval kan geplaatst worden in het nieuw gerealiseerde houtopstand voor het verbeteren van het habitat voor de grote bosmuis en steenmarter.

Indien gedurende de werkzaamheden beschermde soorten worden aangetroffen ondanks het zorgvuldig ongeschikt maken van het plangebied, dienen de werkzaamheden gestaakt te worden en contact opgenomen te worden met de begeleidend ecooloog. De ecologisch deskundige kan desgewenst de beschermde soorten vangen en direct hierna verplaatsen naar het alternatieve leefgebied. De werkzaamheden kunnen pas weer opgestart worden als de ecologisch deskundige heeft geconstateerd dat de soort de locatie zelfstandig heeft verlaten.

3.5 *Monitoring*

Tijdens de werkzaamheden worden er vier model C inbouwkasten gerealiseerd in stenen vleermuiszulen ten behoeve van een (massa)winterverblijf van de gewone dwergvleermuis. Daarnaast worden vier model B inbouwkasten gerealiseerd in de gevels van het nog te bouwen gebouw. Deze inbouwkasten dienen met maatwerk en onder expert judgement geplaatst te worden en zijn daarom niet bewezen effectief. Om de mate van effectiviteit te onderzoeken dient er monitoring uitgevoerd te worden naar deze voorzieningen. Dit dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis en conform het Activiteitenplan. Door het onderzoek dient er antwoord gegeven te worden op de volgende vragen:

- Worden de nieuwe verblijfplaatsen in gebruik genomen?
- Voor welke functies worden de nieuwe verblijfplaatsen gebruikt?
- Hoelang duurt het voordat de maatregelen in gebruik worden genomen?
- Wat is het verschil in effectiviteit tussen de verschillende maatregelen?
- Vindt er bijsturing plaats wanneer de verblijfplaatsen niet in gebruik worden genomen?

De monitoring dient plaats te vinden in de periode van half augustus t/m september (massawinter- en paarverblijf onderzoek) en conform het meest recente vleermuisprotocol (2021) in het eerste, derde en vijfde jaar na realisatie van de permanente voorzieningen. De voorzieningen worden geplaatst voor augustus 2024 wat betekent dat de monitoring plaats dient te vinden in 2025, 2027 en 2029. Van de bevindingen dient een monitoringsrapport opgesteld te worden en deze dienen vastgelegd te worden in het ecologisch werkprotocol.. Dit monitoringsrapport dient binnen twee maanden na uitvoering van de monitoringsronde gezonden te worden naar het bevoegd gezag waarna vervolgens een evaluatiegesprek tussen ecooloog en bevoegd gezag kan worden gepland.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.8 en 3.10 van de Wnb.

4.1 Belangenafweging

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 3.8 van de Wnb. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde, genoemd in artikel 3.10 van de Wnb.

Het doel en belangen van het gebied waar het plangebied zich in bevindt draaien om ruimtelijke kwaliteit. De kernkwaliteiten van de gemeente bestaan uit transparantie, leefbaarheid, groen, ondernemend en duurzaamheid. Vanuit deze omgevingsvisie is het daarom van belang dat er ontwikkeling plaats vindt aan het pand aan Oosteinde 6 in Roden. Het gebouw staat al enige tijd leeg en is in verval geraakt. Het is vrij toegankelijk middels kapotte ramen en deuren. De locatie zal verder in verval raken wanneer er geen ontwikkeling zal plaats vinden. Het leegstaande pand trekt tevens jongeren en andere voorbijgangers aan welke het pand gebruikt, overlast veroorzaken en schade toebrengen aan het gebouw. De kans op ongelukken zijn aanwezig. In het gebouw is asbest aangetroffen dat verwijderd dient te worden. Asbest in vervallen bouwwerken brengt grote risico's met zich mee. De kans bestaat dat schadelijke stoffen worden verspreid in de omgeving van het plangebied wat niet ten goede komt aan de gezondheid van de inwoners van Roden. In het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid is het daarom nodig dat het gebouw gesloopt wordt, wat vervolgend ruimte biedt voor nieuwe (duurzame) ontwikkelingen.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

De ingreep is locatie gebonden en betreft een bestaand pand welke niet in gebruik is, in verval is geraakt en geen duurzame functie heeft. Indien geen werkzaamheden uitgevoerd zullen worden zal het gebouw verder in verval raken. Er is asbest aanwezig in het gebouw en is door de kapotte ramen en deuren voor eenieder toegankelijk. Dit zorgt voor onveilige situaties en het risico op het verspreiden van gevaarlijke stoffen. Het niet uitvoeren van de ingreep is daarom geen optie.

Het uitvoeren van renovatie werkzaamheden in plaats van sloop en nieuwbouw is tevens geen realistische optie. Het uitvoeren van renovatie is kostentechnisch en bouwtechnisch niet haalbaar. Bovendien zal de manier waarop het gebouw gerenoveerd dient te worden eveneens resulteren in het verlies van verblijfplaatsen en leefgebied van de grote bosmuis, steenmarter en vleermuizen.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige soorten. Voor aanvang van de werkzaamheden worden alternatieve (tijdelijke) voorzieningen getroffen. Het plangebied wordt buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt, zodat de soorten de kans krijgen het gebied te verlaten tussen twee kwetsbare perioden in en uit te wijken naar de alternatieve verblijfplaatsen. Ook worden de nieuwe winterverblijfplaatsen gerealiseerd voordat de paarperiode begint. Zo worden de meest kwetsbare perioden van de vleermuizen gemeden. Een andere planning welke minder invloed heeft op de soorten ligt daarom niet voor handen.

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, steenmarter en grote bosmuis te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 *Staat van instandhouding*

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuizensoort en is dan ook in geheel Nederland te vinden. Het leefgebied van de gewone dwergvleermuis bestaat uit een grote verscheidenheid aan landschappen, waaronder vooral het stedelijk gebied. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen (BIJ12, 2017).

Het toekomstperspectief van de gewone dwergvleermuis voor het plangebied en de nabije omgeving is op basis van de waarnemingen door de ecologen en de gegevens uit de NDFP beoordeeld als positief. Door het treffen van tijdelijke en permanente maatregelen wordt dan ook geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding op landelijk en lokaal niveau.

Gewone grootoorvleermuis

De gewone grootoorvleermuis komt verspreid over heel Nederland, maar in grote aantallen worden ze niet vaak gezien. Het leefgebied van de gewone grootoorvleermuis bestaat uit kleinschalig landschap en bosgebieden. Het aantal gewone grootoorvleermuizen wordt geschat op 5.000 tot 7.500 dieren. Na een afname van de aantallen overwinterende gewone grootoorvleermuizen in de tweede helft van de vorige eeuw is de trend nu weer stabiel. De gunstige staat van instandhouding is beoordeeld als matig ongunstig.

De populatie binnen het plangebied bestaat enkel uit vier individuen. Er worden voorafgaand aan de werkzaamheden tijdelijke voorzieningen getroffen en er worden voorschriften opgenomen voor het terugbrengen van voorzieningen in de nieuwe situatie. Daar het gaat om een klein aantal individuen en door het treffen van voldoende maatregelen, wordt er geen negatief effect verwacht op de staat van instandhouding op landelijk en lokaal niveau.

Steenmarter

In Nederland is de steenmarter een veel voorkomende soort. De soort verspreid zich verder van oost naar west Nederland, waarbij in steeds grotere delen van Nederland het voorkomen van steenmarters is bevestigd. De huidige populatieomvang wordt beoordeeld als gunstig. De huidige landelijke staat van instandhouding van de steenmarter is aan te merken als 'niet bedreigd' (Rode lijst, 2020). (www.zoogdiervereniging.nl). Door de IUCN (IUCN, 2016) is de steenmarter in 2015 ingedeeld in de categorie 'least concern'. Dit houdt in dat, mede gezien het enorme areaal waar de soort voorkomt en de huidige aantallen, inclusief de stabiele trend, er geen sprake is van een bedreiging van de populatie

Doordat de ontheffing enkel voorziet in maatregelen waarbij geen steenmarters worden gedood en de verblijfplaats in tweevoud wordt gemitigeerd, wordt verwacht dat de werkzaamheden geen invloed zal hebben op de staat van instandhouding van de soort op landelijk en lokaal niveau.

Grote bosmuis

Het leefgebied van een grote bosmuis is meestal rond de 5000 m² maar kan ook een oppervlakte van 5 hectare omvatten. Het ideale leefgebied bestaat uit opgaand loofbos met een goed ontwikkelde struiklaag. Een gebied met hagen en ander hoog opgaande lijnvormige landschapselementen kunnen ook een geschikt leefgebied van de grote bosmuis zijn. De grote bosmuis is vanuit zijn oorspronkelijke leefgebied in Midden-Duitsland steeds verder via Oost-Nederland naar de rest van Nederland verspreid en komt nu ook voor in grote delen van westelijk Drenthe (Broekhuizen *et al.*, 2016). De landelijke staat van instandhouding van de grote bosmuis is stabiel of neemt zelfs lichtjes toe (Verspreidingsatlas, 2023).

In en nabij het plangebied worden maatregelen getroffen voorafgaand aan de werkzaamheden. Tijdens de werkzaamheden worden ontmoedigende maatregelen getroffen en heeft de grote bosmuis uitwijkmogelijkheden binnen en net buiten het plangebied. Een negatief effect op de landelijke en lokale staat van instandhouding van deze soort wordt daarom niet verwacht.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.

